

Riksdagens protokoll

2010/11:56

Onsdagen den 9 februari

Kl. 09.00 – 10.16

16.00 – 16.03

Protokoll
2010/11:56

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 3 februari.

2 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelse:

Interpellation 2010/11:168

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:168 Framförhållning vid införandet av nya förmånsregler

av Lars Johansson (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 1 mars 2011.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang och tjänsteresor.

Stockholm den 7 februari 2011

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

3 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades

EU-dokument

5499/11 till miljö- och jordbruksutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 1 april*.

4 § Jakt och viltvård

Föredrogs
miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2010/11:MJU8
Jakt och viltvård.

Anf. 1 HELÉN PETTERSSON i Umeå (S):

Fru talman! I dag ska vi debattera miljö- och jordbruksutskottets betänkande 8 om jakt och viltvård. Det är ett betänkande som behandlar ett antal motioner som har inlämnats av ledamöter under höstens allmänna motionstid. Det är ganska bra att förklara det ibland eftersom ingen då behöver sitta och fundera på varför det är just dessa specifika frågor som vi tar upp på jaktområdet och inte de andra. Vi tycker självklart att alla jaktfrågor är viktiga. Men just i år är det dessa specifika frågor som det har kommit in motioner om.

För oss socialdemokrater är jaktpolitiken viktig. Vi har ett jaktpolitiskt program, och dessa frågor står alltid högt på vår dagordning. Engagemanget ute i landet är mycket stort för frågorna, inte minst i de delar av landet som jag själv kommer från.

De jaktpolitiska möten som jag har varit på i de norrländska länen är ofta välbesökta och landar ganska ofta i en större diskussion om villkoren för att leva och bo i glesbygd. Det handlar egentligen om huruvida hela landet ska leva och hur hela samhället ska organiseras för att man ska kunna göra det.

Jakten står för så mycket mer än att vara ute i skogen med bössan. Det är en livsstil, det är en kultur, och det är i många fall en helt avgörande faktor när människor bestämmer var de ska bo och leva någonsans.

Då är det viktigt att även vi politiker har insikt om det och ser vad det är som jakten, jägarna och viltvården tillför samhället. Det handlar inte bara om ekonomiska resurser. Det handlar om biologisk mångfald, om naturvård men även om ett kulturgeografiskt arv som vi faktiskt inte lyfter fram speciellt ofta. Men vilka är det egentligen som kan historien om våra marker och skogar, om stigarna, om fornminnena och om varenda sten och därmed om människorna som har levt och verkat i skogen om inte jägarna som för den kulturtraditionen vidare i generation efter generation?

Vi har ibland en förmåga att förena oss över partigränserna i jaktfrågorna. Så skedde senast i frågan om den framtida älgförvaltningen då vi till sist kunde jämka ihop oss och få fram ett gemensamt betänkande. Det är bra när det kan bli så. Men det är inte i riktigt alla jaktfrågor som vi har haft möjlighet att komma överens på det sättet.

Fru talman! En trätöfråga som vi har debatterat många gånger här i kammaren sedan 2007 är frågan om fjälljakten. Även i detta betänkande behandlar vi den frågan och frågan om den förändring som regeringen gjorde i rennäringsförordningens § 3 för fyra år sedan och som ledde till att den svenska fjällvärlden blev öppen för utländska jägare att komma hit och jaga småvilt fritt på statens mark ovan odlingsgränsen.

Det kan finnas anledning att påminna om vad som hände den gången. Det går nämligen att dra en del paralleller till nu pågående handlingar.

Det som hände var att regeringen fick ett brev från EU som ställde en försiktig fråga om det möjligen kunde vara så att den svenska regeringen bröt mot tjänstedirektivet när man gynnade i Sverige boende jägare före utländska jägare.

Där pausar vi historien lite grann. Känner ni igen detta skeende om att vi får ett brev från EU? För några veckor sedan fick Sverige nämligen ett brev från EU där man ifrågasatte den svenska vargjakten. Vad gjorde regeringen då? Jo, man inledde samtal med kommissionen. Det kan man tycka är ganska naturligt och självklart att man gör när man får ett brev från EU. I måndags, det vill säga i förrgår, skickade ministrarna Erlandsson och Carlgren ut ett pressmeddelande. I detta pressmeddelande kunde man läsa följande:

”Skyddet av den biologiska mångfalden måste ske tillsammans med svenska folket. Därför måste också rovdjurspolitiken utformas efter svenska förhållanden och utgå från förutsättningarna här i Sverige. Besluten måste tas här i Sverige – nära de människor som är berörda – inte i Bryssel. Det är en viktig princip, men också nödvändigt för att vi ska lyckas med vår höga ambition.”

Jag är den första att hålla med om det som jag just läste upp. Jag tycker att det är en mycket bra princip som vi ska ha när det gäller jaktfrågorna, Sverige och EU.

Ett annat citat som det är lite roligt att påminna sig om ibland är när Eskil Erlandsson på frågan om huruvida EU-reglerna kunde krocka med de svenska reglerna när det gällde gårdsförsäljning av vin uttalade att ”regler är till för att brytas”.

Jag går tillbaka till 2007. Den gången när det kom ett brev från EU bemödade sig Sverige inte ens om att skriva ett svar eller att ha en dialog. Man gick helt enkelt in och ändrade reglerna direkt utan att ens försöka förklara att det fanns en anledning till att vi hade särregler för i Sverige boende jägare. Man lade sig platt, och därmed lät man faktiskt EU ha större inflytande över svensk jaktpolitik än i någon annan fråga. Det hade man inte behövt. Det kan måhända vara förståeligt att den nytilträdde regeringen – som det var då – inte riktigt visste hur man skulle handlägga brev från EU. Det kan måhända vara så att regeringen agerade något överilrat. Det kan vara jobbigt att erkänna när man har gjort fel, det är jag den första att erkänna, men det är ändå bättre att göra det än att fortsätta gräva ned sig i misstaget.

Efter att Sverige öppnade fjällen för utländska jägare har EU godkänt tre länders särbehandling av egna jägare, nämligen våra nordiska grannar Norge, Danmark och Finland som alla gynnar egna jägare än tydligare än vad vi gjorde före 2007.

Faktum är att flera europeiska länder har visat sig särbehandla sina egna jägare utan att det dragits till prövning, vilket kan ses som naturligt eftersom ytterst få delar den svenska regeringens tolkning att detta kan innebära ett regelbrott.

Faktum är att det inte alls är svårt att hitta länder som har valt att gynna sina egna jägare. Det är faktiskt svårare att hitta något land som inte gör det. Det finns ingen delstat i USA och ingen provins i Kanada som inte gynnar sina egna jägare.

Regeringens väg kan faktiskt vara helt unik i den demokratiska västvärlden. Det är inte så konstigt eftersom det troligen finns få länder vars

regeringar inför regler som missgynnar alla berörda i det egna landet utan att ha en enda tydlig positiv effekt eller stöd hos en enda grupp.

EU har slagit fast att jakten inte är en tjänst som kan förbehållas landets egna jägare. I European Charter on Hunting and Biodiversity rekommenderas en positiv särbehandling av inhemska jägare av sociala skäl samt att utländska jägare måste finna sig i specialregler och högre priser. Hur mycket tydligare måste jag säga detta? Att återställa § 3 kan inte möta några hinder.

Trots detta har regeringen i sten vägrat att riva upp förändringen från 2007. Anledningen till det har varierat lika mycket som antalet debatter vi har haft i ämnet. I valrörelsen försökte till och med en av de borgerliga ledamöterna hävda att det fanns en EG-dom mot Sverige i frågan. Det minsta jag begär är att vi håller oss till sanningen. Det finns ingen dom mot Sverige i denna fråga.

Min förhoppning är att vi i dag kan hjälpa regeringen lite på vägen att riva upp, göra om och göra rätt. Vi behöver få ordning på jakten i de svenska fjällen. Dagens situation är inte hållbar. Det finns många vittnesmål om det, och jag har berättat om dem i kammaren flera gånger och tänker därför inte ta dessa exempel igen.

Jag vill verkligen inte – det vill jag verkligen poängtera – att vi ska hindra utländska jägare att komma och jaga i de svenska fjällen. Jag vill att de ska komma hit och främja den lokala turistnäringen men då för att de köper en exklusiv kontrollerad jakt, alltså inte som det i dag är. Om det är alla överens. Turistföretagen, oppositionen, jägarna och rennäringen är överens, men inte regeringen. Nog kan man väl tycka att det är lite märkligt.

Jag hoppas att vi i dag ser till att ändra regeringens misslyckade regler så att vi åter får lite ordning och reda i fjällen.

Med detta, fru talman, yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet i den del som avser punkt 4, fjälljakten, samt avslag på reservation 1.

(Applåder)

Anf. 2 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Fru talman! Jag yrkar bifall till reservation 1. I övrigt hoppas jag att kammaren ställer sig bakom betänkandet.

Jag vill ge Helén Pettersson en eloge för hennes inledning om jaktens betydelse i vårt land. Om det är vi, hoppas jag, fullständigt överens över partigränserna – åtminstone bland de stora blocken. Det är bra att det sägs, så jag behöver inte upprepa det som Helén Pettersson på ett utmärkt sätt uttryckt.

Betänkandet i övrigt handlar om skyddsjaktsfrågor, åteljakt på björn, fjälljaktsfrågor som vi hört, fällanvändning vid fångst och skadskjutningar. I någon mån ska jag försöka beskriva dessa områden.

Det har funnits önskemål om att öka möjligheterna till skyddsjakt på korp och gäss som utgör ett bekymmer i delar av vårt land. Regelverket visar sig vara ganska öppet när det gäller att även på eget initiativ kunna använda skyddsjakt. Vi har därför kommit fram till att det inte finns anledning att ändra något regelverk. Vi är alldeles övertygade om att det ändå går att tillgodose de krav som finns.

Likadant är det med skyddsjakt i anslutning till fåbod. Fåbodsbruket bygger de facto på att det inte finns några stängsel och på att det skulle försvåra att använda 28 §. Men det är klarlagt att regelverket täcker in full möjlighet att skydda sina tamdjur även om de inte befinner sig innanför stängsel. Därför har det i de delarna i betänkandet gått att ge ett positivt besked till dem som önskar någonting annat.

Åteljakten på björn är en intressant och helt ny jaktform som vi än så länge inte hunnit utvärdera. Naturvårdsverket håller just nu på med en studie. Vad man är rädd för är att åteljakt kan göra björnarna mindre rädda för människor. Där vill man säkerställa att så inte blir fallet. Därför pågår för närvarande en provverksamhet i hela Västerbotten, även i Ståkke sameby. Utvärdering kommer inom en inte så lång tid. Vi hoppas på att då få en möjlighet att se över detta med åteljakt på björn, något som jag tror kan vara ett positivt inslag i jaktutövandet i vårt land.

Fjälljaksfrågan har, precis som föregående talare här berättat, varit föremål för ett antal debatter. Det började med att fjälljakten 1993 släpptes fri. År 2007 kom detta så att säga till sin spets. Regeringen var tvungen att pröva om det skulle hålla att inte släppa in EU-medborgare på ungefär samma villkor som de svenska jägarna. I en förlängning fanns risken att frågan skulle dras inför domstol. Det var grunden till regeringens utomordentligt grundliga utvärdering av möjligheterna att vinna ett sådant mål. Ingen går ju upp i en domstolsförhandling utan att först sondera möjligheterna, chansen, att vinna.

Låt mig erinra om det Helén Pettersson inte vill kännas vid. Kommerskollegium, som förmodligen är det organ i landet som har bästa kompetensen att värdera de här sakerna, gav råd och sade att sannolikheten för att Sverige skulle fällas var väldigt stor. Utrikesdepartementets jurister gjorde exakt samma bedömning. Jordbruksdepartementets jurister gjorde också det, oberoende av varandra. Dessutom anlidade Jordbruksverket externa jurister som även de gjorde samma bedömning. Fyra olika juristkonstellationer har alltså gett den svenska regeringen exakt samma råd. Att i det läget huvudstupa ge sig in i en domstolsförhandling med de kostnader som det innebär med tanke på vad skattepengarna används till är inte tillräddligt.

Anledningen till att vi landat där vi landat är alltså att det inte är själva jakträtten som är ett hinder. I stället gäller det kombinationen här. Tjänster som kopplas till jakten – hotell, helikoptertransporter, uthyrning av skotrar och så vidare – gör att det kolliderar med tjänstedirektivet som ändå är utomordentligt starkt och någonting som Sverige verkligen omhuldar och slår vakt om. Den fria rörligheten är också ett grundfundament. Därför haltar Helén Petterssons jämförelse med vargjakten högst betänkligt.

Trots detta är fjälljaktens nuvarande utformning inte den allra bästa; det är jag den förste att skriva under på. Därför håller man på med en utvärdering – den startade 2009 och pågår fram till 2011 – för att se om man bättre kan tillmötesgå de krav som finns när det gäller fjälljakten. Därför är det lite märkligt att man inte kan avvakta den här utvärderingen och se vart vi kan komma.

Till saken hör att Sverige betalat skadestånd på ett antal hundra tusen kronor till en turistutövare, ett helikopterföretag. Hade man inte gjort det utan låtit ärendet dras i domstol hade det kunnat bli mångmiljonbelopp i

skadestånd eftersom beloppet under tiden hade ackumulerats. Detta ligger i vågskålen.

Det finns alltså ingen illvilja från regeringens sida. Tvärtom försöker vi så långt som möjligt tillmötesgå kraven. För att i någon mån göra det har länsstyrelserna utformat länsårskort. De som bor i berörda län har möjlighet att lösa ett årskort, en möjlighet som ingen annan har. Detta är ett sätt att försöka mildra effekterna av den juridiska bedömningen – i den delen är det ingen politisk bedömning.

Därför är det lite olustigt att se att en ohelig allians mellan den traditionella oppositionen och Sverigedemokraterna vill utmana EU-systemet i den här frågan, vilket kan åsamka de svenska skattebetalarna stora kostnader i form av skadeståndsbelopp i EU-domstolen, men nog om detta.

När det gäller fällor handlar det bland annat om vildsvin och lo. En gedigen utvärdering pågår just nu. Jag vill poängtera att det, trots att utvärderingen inte är klar, är vår absoluta uppfattning att djurskyddsspekten, i den mån fällor ska användas, måste vara överordnad allt annat. Det får inte vara så att djur som fångas i fälla far illa. Jag hoppas att utvärderingen visar att det är möjligt med fälljakt utan att man gör våld på djurskyddet.

Avslutningsvis, fru talman, gäller det skadskjutningen, en oerhört angelägen fråga. Det finns ingen jägare, man eller kvinna, som medvetet gör en felskjutning, men sådant kan hända i olika situationer. Jag vet att det bland våra jägarorganisationer pågår ett mycket gediget arbete med att försöka minska skadskjutningsrisken. Jag vill påstå att det har blivit allt bättre, men en skadskjutning är alltid en skadskjutning för mycket.

Fru talman! Med dessa ord överlåter jag till kammaren att i dag på eftermiddagen rösta om förslagen i betänkandet.

(Applåder)

Anf. 3 HELEN PETTERSSON i Umeå (S) replik:

Fru talman! Det var en del saker att fundera på också i föregående inlägg. Men en sak som jag tror att vi kan vara överens om – om inte blir jag väldigt förvånad – är att det på något sätt ändå är fastslaget att jakt inte är en tjänst. Jag har haft debatter med ministern i kammaren där också han har börjat vackla på tjänstedirektivet utifrån det första och börjat hitta andra paragrafer som det kanske gäller. Det har varit en skakig argumentation från regeringen under dessa år.

Det verkar som att övertygelsen är stor och att man ser jakt som en tjänst liksom de tjänster, som du säger, som är kopplade till jakten. Det blir väldigt märkligt om man ska översätta detta till andra delar av samhället också, men om vi nu skulle säga att det är så, varför är det då bara i Sverige det på något sätt kan ses som ett brott mot tjänstedirektivet? När de andra länderna blir anmälda behöver de bara argumentera för varför de har särregler för i Sverige boende. Det räcker.

Vad är det som gör Sverige så extremt unikt i hela EU i denna fråga?

Anf. 4 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Sveriges ställningstagande är inte så extremt eller unikt. Mig veterligt har nämligen just denna kombination av tjänster som är knutna till detta inte testats någon annanstans. Därför är det inte klargjort.

Andra saker som är klargjorda är just att själva jakträtten inte är en tjänst, men det handlar om kombinationen av att kunna hyra ut tjänster. Jag vill ändå erinra om att den bedömning som gjordes från de svenska juristerna var att helikopterföretaget gick miste om inkomster för att de inte kunde sälja helikoptertjänster. Det var detta som låg till grund för den svenska värderingen.

Vi måste dra ut konsekvenserna av detta, för Helén Pettersson sade i sitt anförande att det inte finns stöd hos någon och att ingen har någon som helst nytta av det. Det är direkt felaktigt. Turismföretagen som säljer tjänster i anslutning till jakten får nämligen ett mindre utbud om det explicit är bara svenska jägare. Det är alltså direkt felaktigt.

Helén Pettersson vet också att turismföretagen ser detta som en viktig inkomstkälla: Man har en större grupp av utövare som man kan sälja sina tjänster till. Ur landsbygdsutvecklingssynpunkt och turismföretagssynpunkt är detta alltså naturligtvis en tillgång.

Jag skulle vilja passa på att fråga Helén Pettersson vilken grund hon har som väger tyngre än de fyra juristkonstellationer jag tidigare räknade upp? Jag vet att det finns en jurist som har en annan uppfattning och är anlitad av ett jägarförbund, men menar Helén Pettersson att denna kompetens väger tyngre än de fyra jag räknade upp? Detta handlar nämligen i grund och botten inte om politik.

Anf. 5 HELEN PETTERSSON i Umeå (S) replik:

Fru talman! Jag tycker att det verkar som att det väldigt mycket handlar om politik.

Det jag har som väger tyngre är att det är ett par länder som faktiskt är prövade och som har klarat sig. De har fått godkännande från EU att ha samma typ av särregler som vi har. Det tycker jag väger ganska tungt i denna debatt.

Sedan tycker jag att det är jätteintressant att Bengt-Anders Johansson tar upp turismföretagen och helikopterföretagen. Jag vet nämligen precis hur de resonerar. Jag har haft ganska mycket kontakt med dem, och jag kan säga att de har varit ganska tydliga på sista tiden med att de tycker att det är hemskt som reglerna är nu.

Turismföretagen tjänar inga pengar på att sälja en jakt som inte är exklusiv, alltså en jakt som är öppen för alla. Man tjänar pengar på att sälja jakt om den är exklusiv. I dag är det inget nöje att åka upp och gå och trängas i fjällen med väldigt mycket människor. Det ska vara under ordnade former, man ska känna att det är en exklusiv jakt och det ska finnas ripor. Det brukar vara bra; det har varit lite tveksamt med det. Jakten har till och med avlysts i vissa områden för att trycket har varit så högt.

Vad gäller skadeståndet som betalades ut till ett helikopterföretag är jag väl medveten om detta. Jag är också väl medveten om – och det borde också Bengt-Anders Johansson vara vid det här laget – att den bedömning som JK då gjorde enbart lutade sig mot den bedömning som den svenska regeringen hade gjort när man ändrade reglerna. Det var alltså inte en bedömning som var gjord och testad. Man hade inte testat EU-reglerna, utan man gick på regeringens bedömning, kom fram till att detta var fel och betalade ut skadeståndet.

Fortfarande är det alltså så att reglerna inte är testade. Det är bedömningar som är gjorda av ett antal jurister, precis som Bengt-Anders säger.

Det är dock aldrig testat. Det går inte att säga att det är testat och att vi har fått fel. Däremot är det testat i andra länder, och där har man fått rätt.

Anf. 6 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Låt mig tycka att det är lite intressant att vi har en socialdemokratisk företrädare som efterlyser en exklusiv jakt. Jag trodde kanske att vi var ute efter att det skulle finnas möjlighet för många människor att ta del av detta. Men okej, världen förändras, och Socialdemokraterna står för en exklusiv jaktutövning.

I grund och botten handlar detta om att det ska finnas tillräckligt med ripor för att det över huvud taget ska vara möjligt. Vi har precis som Helén Pettersson säger sett att man i vissa områden har fått dra ned lite på jakttrycket. Det tycker jag är viktigt att slå fast, för det talas bara om jakten. Grunden för alltihop är dock att det finns en tillräcklig mängd ripor, och därför finns det en tillsyn som gör att man lägger jakttrycket på ett sådant sätt att ripbeståndet inte äventyras.

Sedan återstår fortfarande frågan om vi ska använda de svenska skattebetalarnas pengar till att driva en fråga i domstol när vi från de jurister regeringen har anlitat har ett entydigt stöd i att möjligheten till framgång är väldigt liten. Ska vi driva detta och förlora pengar på det? Det är denna bedömning regeringen gör, och jag noterar att Socialdemokraterna i samröre med de övriga oppositionspartierna nu är beredda att riskera skattebetalarnas pengar utan att nå någon som helst framgång. Där har vi för närvarande skiljelinjen i denna fråga.

Vi är beredda att efter 2011, när vi har gjort denna utvärdering av den pågående jakten, medverka till en bättre tingens ordning än den som för närvarande råder. Den är nämligen inte bra. Att därifrån gå så långt som att utmana ödet i EU-domstolen är vi dock inte beredda att göra.

Anf. 7 ÅSA ROMSON (MP):

Fru talman! Det är i en morgontidig plenisal vi står och diskuterar jaktfrågor igen. Många av oss sågs i går i en kanske något mer spetsig debatt som handlade om varg.

Jag skulle vilja inleda, fru talman, med att poängtera att jag också tycker att jakt är viktigt. Jag tror att det kanske var någon som missuppfattade det under gårdagens debatt. Jag anser att det i Sverige är en ganska naturlig form av förvaltande av de stora skogsresurser där djuren är en stor del, och jag tror att alla svenskar känner en naturlig samhörighet här. Är man inte själv jägare känner man jägare, och man vet vad viltvården betyder i Sverige.

Själv är jag inte jägare, men det anser jag att man inte behöver vara för att få diskutera dessa frågor. Det finns dock andra som har andra uppfattningar.

Jakt handlar egentligen om det som har kommit upp i en annan konstellation i svensk politik, nämligen Bamseteoremet: Den som är stor måste också vara väldigt snäll. Människan är i dag stor när hon är ute och klampar i skogen. Särskilt stor är hon när hon håller i vapen eller till och med kan bringa andra djur till döden. Då måste man också vara snäll. Vi måste vara människor när vi sätter upp de jaktregler som gäller i den svenska faunan. Vi ska ha acceptabla former för att människor ska han-

tera sin omgivning och djur, stora som små, med respekt och på ett ansvarsfullt sätt.

Jag tycker inte om – och Miljöpartiet har länge argumenterat mot – de former av jakt som är extremt plågsamma. Vi ser inte att det är försvarbart att man har former och metoder för jakt som direkt blir en plågsam situation för djuret. Det är naturligtvis plågsamt att dö; det kan det alltid vara. Men vi ska eftersträva metoder som så långt det är möjligt gör också jakten till en försvarbar metod.

Vi har under de senaste åren luckrat upp en del regler. Det har kommit in mer fjälljakt, bland annat. Vi vet att vi i dag i allt större utsträckning jagar lokatter, som är ett av Europas sista stora kattdjur, med fällor. Jag tycker att detta är fel.

De här fällorna är enligt mitt synsätt inte en acceptabel form av jakt. Det gör att djuren är extremt stressade under en tid. De kan fastna fel i fällorna och försöker ta sig ut. Det är inte ett acceptabelt sätt.

Det är ett exempel på hur människan måste vara snäll när hon sätter upp jaktregler.

Vi har, fru talman, i det här betänkandet en punkt som diskuterats mycket och där det ser ut som att regeringspartierna kommer att få reservera sig. Det är punkt 4 som handlar om fjälljakten och som jag yrkar bifall till.

Det är för Miljöpartiet en inte helt lätt fråga därför att vi tycker att det var fel från början att öppna upp för småviltsjakten i fjällen. Vi tycker att där, precis som i fråga om övriga jaktregler, gäller principen att man bäst förvaltar, kan och känner sin omgivning om man är i det sammanhanget. Det är på det sättet i grunden ett problem när stockholmarna kommer upp i fjällen och jagar i de områdena. Att man öppnade upp för det försämrade för dem som bor där att förvalta småviltet. Det var en ren provokation, måste jag säga, mot den samiska befolkningen och mot andra som bor i de här områdena.

Socialdemokraterna har, fru talman, motionerat om att begränsa för utlänningar tillgång till den här jakten. Vi vet att det är många utlänningar som kommer upp och jagar i fjällen. Jag tycker att det finns mycket logik i att man för människor som inte är bekanta med terrängen och omgivningen måste ha restriktioner i en så känslig fråga som jakt. De måste ha folk med kunskap med sig. Jag tror att det totalt sett gynnar den upplevelse man får av den svenska naturen därför att man får lära sig mer. Vi vet alla som har besökt andra ställen att man kan snåla och inte ta den där guiden när man är i ett unikt naturområde i ett land, men vad mycket man får ut om man har en bra lokal guide. Då ser man mycket mer. Man ser nyanserna i landskapet, man ser nyanserna mellan fåglarna, mellan insekterna, mellan träden och mellan buskarna. Det är ett helt annat sätt att vara inkännande och kunnig när man är ute i natur och terräng.

Det här är en metod som vi behöver tänka på mer när det gäller jakten. Det skulle nog inte skada om även en del stockholmarna fick en god guidning när de är uppe i fjällvärlden och härjar. Det säger jag som stockholmarna själv som gillar att gå i fjällen.

Jag tror att god kunskap både gynnar oss som människor, vi får lära oss mer och får en större ödmjukhet och respekt inför den natur vi står inför, och kan leda till en bättre jakt.

Fru talman! Jag vill rikta uppmärksamhet på – och jag tror att Jens Holm kommer att instämma i det – det särskilda yttrande som finns på s. 23 i betänkandet om fjälljakten. Vi ser yrkandet i Socialdemokraternas motion, och som vi yrkar bifall till, som ett steg på vägen.

Då kommer jag till invändningarna. Jag måste säga att Helén Pettersson hade en poäng i att det här ändå speglar den debatt vi hade i går om vargjakten. Jag tycker när det gäller Sveriges hantering av EU-frågor att man visst tar till dem av politiska skäl. Vi vet att det finns massor av så kallade juridiska bedömningar av om en tvist går att föra, om man kan vinna eller inte vinna den i EU. Men valet vilka strider man är beredd att ta för sin politik gör man ändå politiskt. Det är väldigt tydligt med den borgerliga regering vi har. Det har varit tydligt med tidigare regeringar också. Det är tydligt i Sverige att det naturligtvis är ett politiskt val man gör. Många gånger tar Sverige för lite strider i viktiga saker. Vi viker ned oss ofta därför att de juridiska bedömningarna går väldigt hårt, särskilt när det gäller frihandelsreglerna. Man anser att i princip inga nationella särbestämmelser kommer att gälla med EU-lagstiftningen. Praxis från EU-domstolen visar dock att det inte alls stämmer. Bra särregler där motiven är till exempel miljö går väldigt ofta igenom i EU-domstolen, mycket oftare än vad de svenska frihandelsjuristerna från alla de fyra konstellationer som Bengt-Anders räknade upp brukar påpeka.

Det är ganska uppenbart att det är ett politiskt val man gör. Jag tycker inte att det är konstigt. Det är bara lite mer ärligt att från den här talarstolen säga vad man tycker om de svenska reglerna, som behandlar stockholmare och Hamburgbor och folk från Rom eller Warszawa på samma sätt när de är i fjällen, och säga att man tycker att vi svenskar i hela landet har en större förståelse och kan gå utan guide i fjällen.

Med det, fru talman, yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet under punkt 4 och avslag på reservation 1. Jag behöver inte här muntligt yrka bifall till de andra reservationerna, som vi naturligtvis står bakom, utom till reservation 3 under punkt 6 om förbud mot plågsamma jaktformer. Den vill jag särskilt yrka bifall till.

Anf. 8 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Jag har några funderingar med anledning av Åsa Romsons anförande. Det är intressant att veta att Åsa Romson redan vet att fjällfångst är väldigt stressande för djuren. Hur det är med det är precis det vi nu håller på att ta reda på. Jag sade i mitt anförande att om det skulle visa sig att detta inte följer högt ställda djurskyddsetiska krav ska vi naturligtvis inte använda det. Då frågar jag: På vilken grund påstår Åsa Romson att djuren blir stressade eftersom vetenskapen inte finns framme vid detta än? Det kunde vara intressant att veta. Det är min ena fråga.

Det andra är något mer märkligt. Det är möjligt att jag hörde fel, för det kan vara lite svårt att höra i kammaren emellanåt, men om jag uppfattade Åsa Romson rätt sade hon att stockholmare inte ska härja i fjällen. Uppfattade jag dig rätt? Någon mening senare säger Åsa Romson att vi ska visa större ödmjukhet. Är det ödmjukhet att säga att människor som har en viss bostadsort inte ska ha access till delar av landet därför att de just kommer från ett visst håll? Det skulle vara oerhört intressant att få det utvecklat.

Jag vill påstå att kunskapen i att utöva exempelvis jakt eller annan färdighet definitivt inte ligger i bostadsorten. Det handlar om huruvida man har kunskap eller kompetens i frågan eller erfarenhet.

Avslutningsvis vill jag fråga angående reservation 3 om plågsamma jaktformer. Miljöpartiet och Vänstern påstår att man ska upphöra med jakt med levande lockbeten. I vilka sammanhang används levande lockbeten vid jakt?

Anf. 9 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Jag kan förstå att Bengt-Anders får en del frågor när han funderar kring att Miljöpartiet tillsammans med Vänsterpartiet inte vill ha plågsamma jaktformer och då nämner vissa metoder som vi anser är för plågsamma för att godkännas. Det har varit förbjudet med fällfångst, av just djurskyddsskäl. Sedan har man öppnat upp för att experimentera med djuren för att titta på om de verkligen lider tillräckligt mycket. Det är antagligen en skala där. Man kan acceptera mer eller mindre lidande. Att det är ett visst lidande tror jag att även du inser även om du inte har läst alla vetenskapliga rapporter. Man behöver inte experimentera för att förstå att det är ett visst lidande. Jag tycker att lidandet redan i den initiala uppsättningen är oacceptabelt, medan ni inte tycker det. Ni verkar tycka att det kan vara acceptabelt.

Det här är politiska regler. Där kan vi ha olika åsikter. Vi tycker inte att fällor är ett mänskligt sätt att fånga djur på därför att det inte är ett omedelbart dödande. Det behöver man inte heller läsa alla vetenskapliga rapporter om för att förstå.

När det gäller den andra frågan om fjälljakten sade jag att stockholmarna inte ska härja i fjällen. Jag tycker inte att någon ska härja i fjällen, inte i alla fall med en bössa i handen. Man ska ha kunskapen och den lokala kännedomen. Det tycker alla markägare som har sina jakträttigheter i södra Sverige, och det tror att jag även de som bor i norra Sverige tycker.

Anf. 10 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Jag noterade att jag inte fick svar på den tredje frågan, var det förekommer levande lockbeten. Det skulle vara intressant att få svar på det eftersom jag inte känner till det. Om Åsa Romson kunde svara på detta kunde jag kanske öka min kunskapsbas.

Jag konstaterar också att för Åsa Romson och Vänsterpartiet, om nu Åsa Romson är representativ även för Vänsterpartiet, är detta att ha forskarbakgrund bakom ett ställningstagande inte speciellt relevant, utan här tycker man och anser man och avvaktar inte någon form av forskning.

Att en fällfångst kan ha en påverkan på djuret kan jag köpa, men därifrån till att säga att det är ett lidande är att göra en oerhört annorlunda värdering på en skala. Därför tycker vi att det är viktigt att vi nu gör en utvärdering och låter leda oss på forskarbaserad grund. Det är där vi skiljer oss åt. I Miljöpartiet räcker det att tycka och anse och vill sedan bilda lagstiftning med det som grund. Det är klart att det blir knepigt och konstigt om man på godtyckligt sätt ska skapa lagstiftning.

Som sagt noterar jag att Miljöpartiet, och uppenbarligen Vänstern, tycker att har man en viss hemvist har man inte access till vissa delar av

landet, utan då får man iakttä andra regler än vad andra gör. Jag påstår att även om man bor i Piteå, Umeå eller Kiruna kan man härja i fjällen. Det har ingenting med bostadsort att göra. Men det är intressant att se vilken människosyn man företräder här i kammaren.

Jag vill som sagt ha svar på vilka levande lockbeten som används i dagens jaktutövning.

Anf. 11 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Jag är inte emot, Bengt-Anders, att vi utvärderar på vilket sätt lokatter lider när de fångas i fällor. Det tycker jag tvärtom är bra. När man nu har infört den jaktformen är det väl självklart att man ska utvärdera det. Det står Miljöpartiet bakom i varje del, och det tror jag att du vet.

Däremot tror jag att vi har lite olika uppfattningar om vad forskarresultat säger. Du vet precis som jag att det finns forskarresultat som visar på både ett stort lidande och ett litet lidande. Det finns redan initialt inför utvärderingen. Men det handlar ju om att göra en värdering av vad som är acceptabelt lidande, och det kommer aldrig forskare att svara på. De kan säga att det är ett stort lidande men att det inte finns någon annan metod som är bättre eller liknande. Det tycker jag att man ska ta som vägledning och använda forskning till. Men vi ska inte frånhända oss det politiska ansvaret att sätta reglerna för vad som är acceptabelt lidande. Det finns nämligen ingen svartvit forskning som kan säga hur det är. Vi kan veta om djuren känner smärta eller inte. Vi vet att det finns väldigt många djur som känner smärta, till exempel fiskarna när de tas upp ur vattnet, och det skapar problem för en modern djurskyddslagstiftning. Men i det här fallet handlar det om grader av lidande, vad som är acceptabelt eller inte. Miljöpartiet tycker inte att det är acceptabelt att fånga djur med fällor.

Självklart är det så att folk bor på olika ställen. Det var precis därför jag redogjorde för att vi tycker att den begränsning man gör nu är bra, att det ska vara vissa kunskapskrav på utländska medborgare och att de ska få guidning för att få vistas i fjällen och skjuta djur eller döda djur, för det är ju det som det handlar om. Fjällvärlden är öppen, och det ska den vara, särskilt då vi har en stor och rik allemansrätt och en stor och rik fjällvärld. Men att skjuta djur är ett stort ansvar, och med det ansvaret kommer också att man ska ha kunskaper. Och det är synd om inte andra i Sverige har det. Det är därför vi har ett särskilt yttrande om att vi – och det var vår position från början – inte vill öppna fjällvärlden för alla att jaga i.

Anf. 12 JENS HOLM (V):

Fru talman! God morgon! Vi diskuterar nu som sagt jaktfrågor, precis som vi gjorde i går eftermiddag då vi diskuterade licensjakt på varg. Precis som jag sade då säger jag också nu att vi i Vänsterpartiet tycker att jakten kan spela en viktig roll för människor, i synnerhet för människor som bor i glesbygden. Vi vet att jakt är något som engagerar hundratusentals människor i Sverige. Samtidigt är det så, som Åsa Romson anförde tidigare, att om man är stark och mäktig har man också ett stort ansvar. Och det vilar inte minst på de människor som har en bössa i handen

och faktiskt har möjligheten att döda andra kännande individer, att döda djur.

Jag skulle vilja ta upp tre viktiga aspekter i den här debatten. Den första rör småviltsjakten, och den har redan diskuterats en del.

Grundproblemet med småviltsjakten är att regeringen 2007 beslutade att den skulle släppas fri för alla EU-medborgare, vilket leder till onödiga konflikter bland samer, lokalt bland dem som bor i norra Sverige och bland människor som reser från andra länder till Sverige för att jaga. Ett annat problem är liberaliseringen och det totala frisläppandet av småviltsjakten som skedde i början av 90-talet. Här har Åsa Romson ett särskilt yttrande på s. 23 som jag vill ansluta mig till. Jag trodde att jag redan hade gjort det, men jag gör det nu i alla fall.

Vi i Vänsterpartiet tycker att det är viktigt att vi löser den här frågan. Vi tycker inte att de konflikter som finns nu ska finnas. Och vi tycker att det är viktigt att det är de som är boende i Sverige som har förtur till småviltsjakten. Vi är inte motståndare till att andra EU-medborgare jagar i Sverige, men ett totalt frisläppande, som vi har nu, fungerar inte. Och det är inte bara vi som tycker det, utan när man frågar jägarna själva, de som bor i norra Sverige och samerna tycker de precis likadant.

Jag är helt övertygad om att vi kan lösa det här problemet. Andra länder har ju lyckats lösa det. Till exempel har Finland löst det med särregler och en mängd andra EU-länder har lyckats lösa det. Ja, man kanske nästan kan säga att Sverige i det här avseendet har den mest liberala lagstiftningen i hela Europa som utan förbehåll tillåter alla att komma upp till fjällen och jaga.

Det intressanta är vad som sägs nu i den här talarstolen och vad som har sagts vid tidigare tillfällen. Vi hörde Helén Pettersson tidigare berätta vad Andreas Carlgren sade, och vi hörde alla här vad miljöministern sade i debatten i går. Andreas Carlgren sade: Jakten ska beslutas här i Sverige. Den ska beslutas lokalt. Den ska inte bestämmas nere i Bryssel. Ja, så lät det då. Nu är det ett helt annat ljud i skällan. Nu säger de borgerliga: Nej, det här går inte att lösa på något annat sätt.

Låt mig också få citera vad de borgerliga partierna sade inför valet. Det finns en tidning som heter Jaktjournalen som vi alla känner till. I augusti gjorde de en enkät till alla partiledarna. Då svarade till exempel Kristdemokraternas Göran Hägglund på frågan huruvida han tänker agera mot fjälljakten. Han svarade så här: ”De som är boende i lokalsamhället bör ha förtur till jakten. Konsekvenserna av de gällande reglerna behöver kontinuerligt följas upp och eventuella korrigeringar göras om utländska jägare får ett orimligt stort utrymme i förhållande till lokala och svenska jägare.” Jag tycker att det är ganska tydligt. Om man tycker att det som Kristdemokraternas partiledare sade före valet ska gälla även nu efter valet, ja, då borde man stödja majoriteten i utskottet i den här frågan.

Vad sade vår statsminister Fredrik Reinfeldt när han fick samma fråga? Jo, han sade så här: ”Vi ska följa upp beslutet och om möjligt se om det går att förbättra det.” Men det är ju precis vad vi vill. Vi vill att man ska se över beslutet och korrigera det så att vi inte har de konflikter som vi har i dag.

Jag tycker att man ska vara lite konsekvent på den borgerliga sidan och faktiskt stå för den politik som man talade för inför valet.

Prot. 2010/11:56
9 februari

Jakt och viltvård

Det finns några andra viktiga frågor i betänkandet. Vänsterpartiet och Miljöpartiet har en reservation, reservation 4, som jag vill yrka bifall till. Den rör skadskjutning. Vi tycker att det behövs helst årliga skjutprov för jägarna.

De flesta jägare i vårt land förefaller vara duktiga, skickliga och tar stort ansvar för jakten. Många jaktlag tar jakten på stort allvar och har skjutprov inom ramen för sina respektive jaktlag. Tyvärr görs inte detta av alla jaktlag och alla jägare, vilket gör att det finns en del som inte är särskilt duktiga på att skjuta. Skjuter man ett djur på felaktigt sätt, skadas djuret och lider. Att införa obligatoriska skjutprov är ett sätt att komma till rätta med problemet. Detta borde välkomnas av alla seriösa jägare, för är man duktig på att skjuta har man ju inget att dölja. Jag yrkar alltså bifall till reservation 4.

Jag yrkar bifall även till reservation 3 av Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Vi vill ha ett förbud mot plågsamma jaktformer. Det rör till exempel fälljakt, grytjakt och gods jakt. Den sistnämnda känns helt bisarr. Man föder upp fasaner, änder och andra fåglar bara för att rika direktörer och andra ska kunna skjuta på dem. Vi tycker att det är oetiskt och framför allt onödigt och vill reglera det genom att bifalla reservation 3.

Anf. 13 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Att jakten ska bestämmas i Sverige tycker vi på allianssidan också. Det är vår absoluta uppfattning att så bör göras. Det är dock inte jakten som sådan vi diskuterar utan de indirekta handelshindren. Det blir svårt för åhörarna att förstå skillnaden. Jag påstår dock att Jens Holms beskrivning av att vi skulle svika någon form av vallöfte inte har någon som helst relevans. Det är inte jakten explicit vi talar om utan hindret ligger i de omkringliggande tjänsterna.

Jens Holm citerade statsministerns utsago inför valet om att vi fortlöpande ska följa frågan och försöka förbättra den. Det lever vi inte upp till, säger Jens Holm. Det är inte sant. Jens Holm har inte läst handlingarna.

I betänkandet står: "Enligt Naturvårdsverket har verket via Viltvårdsfonden för åren 2010–2011 anslagit 1,1 miljon kronor till projektet Förvaltning av ripa. Projektet analyserar utvecklingen av ripjakten på statens mark i Sverige mellan åren 2009 och 2011. Syftet är att ta fram generella förvaltningsprinciper för småviltsjakten i fjällen, men även att ta reda på under vilka förutsättningar som jakt behöver begränsas."

Det som efterfrågas är just hur vi ska kunna förbättra möjligheterna där. Men det vill inte Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna avvakta. Nej, hej och hå, nu ska vi ställas inför risken att fällas av EU-domstolen med stora skadestånd som följd. Det är precis denna hej-och-hå-politik som Jens Holm gör sig till tolk för.

Anf. 14 JENS HOLM (V) replik:

Fru talman! Kan andra länder som är med i EU, till exempel Finland, lösa denna fråga med särlösningar kan Sverige också göra det. Kan Norge som är del av EU:s inre marknad och som omfattas av detta lösa det med särlösningar kan Sverige också göra det. Kan åtta nio andra EU-länder lösa denna fråga med lagstiftning – inte att man ska anslå pengar,

vilket i och för sig kan vara behjärtansvärt för att fortsätta utreda frågan – är jag helt övertygad om att Sverige också kan göra det.

Vi måste ta strid för de människor som bor i Norrland och inte minst för samerna, men jag tror inte att regeringen är beredd att göra det. Man tycker att det är viktigare att visa lojalitet med Bryssel i denna fråga. I går var det annat ljud i skällan, men i denna fråga tycker man att det är obekvämt att ta strid mot Bryssel. Det är anmärkningsvärt.

Den signal som åtminstone Kristdemokraterna och Moderaterna sänder ut i enkäten i Jaktjournalen är tydlig.

Det här är en fråga som ska lösas, och då räcker det inte att anslå pengar till en utredning. Det handlar om en ändring av lagen.

Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Det skulle vara intressant att höra från Jens Holm vilka andra länder som har prövat exakt detta förhållande med indirekta tjänster. Det skulle jag vilja ha svar på eftersom ett antal länder räknas upp. Har man prövat exakt samma sak som våra jurister i Regeringskansliet, Kammarkollegiet, Jordbruksdepartementet och Jordbruksverket har kommit fram till inte skulle hålla i en prövning?

Det är just detta det handlar om, och då är det intressant att höra Jens Holms självsäkra påstående att alla länder utom Sverige löser detta. Det är detsamma som att säga att våra jurister som hjälper regeringen och andra att följa regelverket skulle vara inkompetenta. Det är precis det Jens Holm står här och säger. Tala nu om vilka länder det är där den exakta kopplingen med indirekta handelshinder har prövats och där man har vunnit gehör.

Anf. 16 JENS HOLM (V) replik:

Fru talman! Det är viktigt att lyssna på jurister när man ska stifta lagar, men i detta fall tog juristerna inte tillräckligt stor hänsyn till de konflikter och problem som förändringen 2007 ledde till för de boende i norra Sverige, inklusive samerna.

Såvitt jag vet har det inte varit någon regelrätt prövning i EU:s domstol i denna fråga. Man kan dock säga att förhållandena i Sverige är väldigt lika dem i Finland och Norge, och där har man haft som ambition att lösa denna fråga för befolkningens skull. Hade regeringen samma ambition skulle man självklart ta strid för den lokala förvaltningen. Det gör man dock inte.

Anf. 17 IRENE OSKARSSON (KD):

Fru talman! Den här debatten kan för den som lyssnar på oss utanför detta rum kännas en aning spretig. Jag får dock instämma i vad Helén Pettersson inledde med, nämligen att vi i detta betänkande också har ett antal enskilda motioner att ta ställning till. Det gör att det blir en bred, vid och ganska yvig debatt.

Även jag ska upprepa lite från gårdagen. Det finns få som lägger så mycket tid och kraft på att bidra till en viltvård som vår svenska jägarkår. Det finns en historia, som jag inte ska upprepa i dag, det finns en del som jag vill sätta etiketten friskvård på i detta arbete och det finns en stor portion naturvård.

Det finns många händelser som upprör. Jag ska dock uppehålla mig lite vid fjälljakten. Jens Holm läste högt vad Göran Hägglund sade före valet. Jag såg texterna innan det stod "Hägglund" under, så jag kan göra dem till mina också. Det är precis så, och Bengt-Anders Johansson har redogjort för vad som är under arbete. Vi håller på att utvärdera och se vad jakten som bedrivs ger. Hur förhåller det sig? Hur klarar sig riporna? Den gångna säsongens ripantal och ripjakt har varit bättre än säsongen innan.

Det är viktigt att se, vilket andra redan har berört, att det inte är jakten i sig utan tjänstedirektivet och det som ligger runt det som är det väsentliga i denna fråga. Här tror jag att vi kommer att ha olika uppfattningar tills vi har fått frågan ytterligare belyst och utredd. Innan dess är inte jag, fru talman, beredd att ställa mig bakom att riva upp något som vi medvetet i så fall bryter.

Däremot är jag övertygad om, åberopande gårdagens debatt, att Sverige har en förvaltning, ett arbetssätt och kunskap och kompetens som gör att vi så småningom kommer att ses som ett föredöme i historiens backspegel vad gäller vargförvaltning.

Jag skulle vilja beröra en annan punkt som Miljöpartiet har lyft fram i betänkandet. Det är djurskydd kopplat till vilt.

Det vilda ska vi förvalta och vårda utifrån jaktlagstiftningen och de regler vi har för skötsel av naturen. Djurskyddet, däremot, är vårt gemensamma ansvar när det gäller våra husdjur som vi har daglig tillsyn över och som är vårt ansvar 24 timmar om dygnet. Det är en oerhörd skillnad. Därför kan jag inte se att Miljöpartiets motion har något berättigande i det här sammanhanget.

En annan fråga som ingen har berört i dag, men som nämndes i går, är den viktiga satsning som regeringen gör på ett rovdjurscentrum. Under kommande år tydliggörs hur det ska utformas. Det är viktigt att vi får ytterligare ett centrum som kan förmedla kunskap och kompetens till oss alla om hur rovdjursstammen förvaltas, vad som gäller och hur djuren fungerar och sedan sprida det över landet.

Fru talman! Vi återgår till frågan om fjälljakten. Om man läser på Västerbottens läns hemsida kan man konstatera att det är skillnad om man bor i fjällvärlden eller i Småland när det gäller kostnaden för att jaga. Jag skulle inte kunna lösa ett årskort med en dagskostnad på 250 kronor, omräknat till årsbasis. Den som bor i fjällvärlden kan lösa ett årskortstillstånd för 800 kronor. Vi gör skillnad. Den skillnaden kan vi göra med befintligt regelverk.

Jens Holm anklagade regeringen för att komma med dubbla budskap. Så är det inte. Vi ser att detta är en tjänst som måste hanteras likvärdigt i Europa. Det gäller så många andra. Däremot ger jag oppositionen rätt i att vi behöver hitta ett bättre samförstånd. Av det älgbetänkande som Helén Pettersson i Umeå och älgförvaltningen berörde framgår att vi gemensamt måste se hur vi löser den historiskt långa konflikt som rör samernas rätt till jakt. Den frågan tror jag kommer att behöva sin särskilda debatt ett antal gånger för att vi ska hitta en bra lösning, och frågan måste tas på allvar.

Fru talman! Jag tycker att Bengt-Anders Johansson på ett föredömligt sätt har redogjort för alliansregeringens synpunkter, men jag vill göra ytterligare en kommentar. Det gäller fasanjakt med mera. Jag tror inte att

mina vänner hemma på småländska höglandet som håller på med detta ser sig som rika direktörer. Jag tror att de ser detta som en del i sitt arbete med förvalterskapet av naturen och naturresurserna. Jag har goda vänner som har fött upp fasaner och änder ett antal år för att plantera ut. Det är naturligtvis för att kunna jaga, men också för att berika naturen på det som vi till viss del har åderlåtitt den på.

Det finns en fråga som ingen har lyft fram, och det gör mig lite beklämd. Man säger att EU inte är intressant för regeringen i den här frågan. Jo, det är just vad det är. Det togs också upp i gårdagens debatt. Det som gör att de här debatterna hänger samman är art- och habitatdirektivet. Det har den här kammaren ställt sig bakom. Utifrån det har vi att se till ett antal frågor i betänkandet som inte har berörts i dag. Där kommer frågan om fjälljakt och varg in. Vi har sett att vi behöver bidra på ett mycket konstruktivt sätt till att EU gör en översyn av detta. I Norden har vi andra förutsättningar än Sydeuropa och vi har andra stammar av djurarterna vilket gör att vi kan ha ett särregulverk i Norden. Vi behöver jobba med det i de demokratiska processer som vi har varit med och antagit.

Med det, fru talman, yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet men också bifall till reservation nr 1 och därmed avslag på den delen av betänkandet.

(Applåder)

Anf. 18 JENS HOLM (V) replik:

Fru talman! Jag har tre frågor till Irene Oskarsson. På frågan om ditt parti kommer att agera så att svenska jägare får förtur till fjälljakten svarade din partiledare Göran Hägglund så här: De som är bosatta i lokalsamhället ska ha förtur till jakten.

På vilket sätt får de som är bosatta i lokalsamhället förtur till jakten när man avreglerar och släpper den helt fri för EU:s alla medborgare?

Den utredning som både du och Bengt-Anders hänvisar till har jag inte sett. Kan du berätta var den finns?

Du säger att EU:s art- och habitatdirektiv ska ses över. EU-kommisionen säger att vi bryter mot det. Det är vad frågan handlar om. När vi tillåter jakt på en art som är utrotningshotad är det inte konstigt att EU kommer att dra oss inför EU:s domstol. Det är det som den här frågan handlar om.

Anf. 19 IRENE OSKARSSON (KD) replik:

Fru talman! Jag börjar bakifrån; det är lättast att minnas det som sades sist.

EU:s art- och habitatdirektiv behöver ses över. Sverige har en synpunkt på helheten och vill jobba konstruktivt för en översyn. Som framkom av gårdagens debatt är regeringen och jag som kristdemokratisk företrädare i kammaren övertygade om att vi inte bryter mot direktivet när vi tydligt kan redogöra för hur vi förvaltar vargstammen. Det finns annat i betänkandet, till exempel frågan om morkullejakt, som gör att vi är restriktiva i fråga om art- och habitatdirektivet. Det gäller också det som Jens Holm tar upp i punkt 1, men det är en annan fråga. Av debatten i går ser jag att vi kommer att kunna ta hem diskussionen.

Det pågår en utredning som Bengt-Anders Johansson sade. Det är konstigt att Jens Holm inte har läst den text som han själv var med och lyfte ut som huvudtext i betänkandet. Naturvårdsverket och Jordbruksverket jobbar med de här frågorna för att se hur vi ska kunna få en bättre förvaltning och vad som kommer att krävas av oss här i kammaren när det gäller förändringar.

Jag tycker att en kostnadsfördelning ger mig som boende i ett område ett visst mått av förtur. Om vi ska kunna förändra ytterligare krävs en utredning. Jag tror att jag känner min partiledare och textmaterialet så väl att jag vet att man väntar på ett grundligare underlag innan man tar ställning, och inte gör det utifrån ett betänkande på kammarens bord utan grundlig bakgrund.

Anf. 20 JENS HOLM (V) replik:

Fru talman! Svaret på frågan om på vilket sätt de boende i lokalsamhället får förtur är alltså att det blir billigare för dem. Då vet vi att det är Kristdemokraternas linje.

Det är inte fel att se över och fortlöpande granska EU:s lagar. Det låter märkligt i ljuset av gårdagens debatt om jakten på varg i Sverige – en utrotningshotad art – att Sverige driver att habitatdirektivet ska ses över. Ska det ses över på ett sådant sätt att man lättare ska kunna jaga andra utrotningshotade arter? På vilket sätt vill Irene Oskarsson se över habitatdirektivet?

Anf. 21 IRENE OSKARSSON (KD) replik:

Fru talman! Jens Holm gör en deltolkning av svaret på den första frågan. Ja, billigare är ett led i detta.

När det gäller den andra frågan kan en tydligare översyn och den utredning vi väntar på ge andra fördelar.

Svaret på den tredje frågan är det som jag var inne på i mitt anförande, nämligen att vi tillsammans i älgdiskussionen har lyft upp samefrågan och hur vi ska lösa detta. Det kommer att krävas ett antal utredningar innan kammaren kan ta ställning till hur vi kan förändra det i samklang med gällande lagstiftning.

När det gäller art- och habitatdirektivet är det, som jag sade i mitt anförande, önskvärt med en tydlig översyn så att Europa kan se att djur har olika utbredningsområden. Andra delar av faunan innebär att Sverige och Norden kanske har en annan potential för jakt på det vilda än vad Sydeuropa har. Vargen har inte i den diskussionen att göra. Vargfrågan, som vi hade uppe i går, hanteras utifrån nu gällande art- och habitatdirektiv. Det ser jag och regeringen att vi kommer att kunna ta hem.

Anf. 22 JOSEF FRANSSON (SD):

Fru talman! Jag ska nämna några ord som fjälljakten ur ett europeiskt och EU-kritiskt perspektiv. Som medlemmar i Europeiska unionen är vi som bekant inte längre herrar i eget hus. Det tror jag att de flesta är medvetna om.

Det finns dock medlemsländer i EU som trots medlemskapet kämpar för den gamla nationalstatens invånare och deras intressen. Så tycker jag inte alltid fallet är med Sverige. Här tycks det i stället vara en dygd att

låta sig bli överkörd av EU på medborgarnas bekostnad, allt för att vara våra nya herrar till lags.

EU har åsikter om en massa saker som i allra högsta grad borde vara nationella angelägenheter. Det kan till exempel vara hur många träd och buskar som ska vara tillåtna i våra svenska beteshagar, där man av någon outgrundlig anledning vill att alla beteshagar ska följa något slags europeisk standard. Ett annat nu aktuellt exempel som var uppe till debatt i går är hur EU nu lägger sig i Sveriges rovdjurspolitik.

Vi i Sverige har ett alldeles unikt kulturarv i Europa och världen. Många av våra värderingar och vår relation till djur och natur är djupt rotade i våra medborgare. Det är därför inte så förvånande att svenska jägare upprördes då regeringen implementerade ett överstatligt påbud att vi ska öppna för hela Europas jägare att bedriva småviltjakt på svenska statens mark.

Det känns därför väldigt bra att vi i dag tycks ha samlat en majoritet i riksdag för att ta strid för Sveriges jägare i frågan om småviltsjakten. För mig känns det självklart att landets invånare ska ha en särställning inom landets gränser. För mig känns det självklart att vi tillgodoser det behov av jakt som finns bland de svenska jägarna. Därmed yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Anf. 23 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Det var mycket tal om herrar i eget hus och att vara herrarna till lags etcetera. Jag är lite förvånad över att Josef Fransson upplever det så. Från moderat håll känner vi oss som en del i en helhet.

I en grupp av samverkande länder finns det ändå någon form av uppförande. Det handlar om vad som är rimligt och mindre rimligt. Man får finna sig i att man får följa ett gemensamt regelverk. Det är detta regelverk som ligger till grund för frågan om fjälljakten.

Om jag förstod det rätt säger Josef Fransson att det var ett överstatligt påbud att vi släppte fjälljakten fri 1993. Det är inte sant eftersom vi då inte ens var med i EU. Det handlade om tillgängligheten för svenska medborgare till gemensamt ägd mark. Vi talar de facto om statligt ägd mark fastän den är placerad i norra Sverige. Man kan alltid fundera på rimligheten i att man på olika sätt värderar svenska medborgare olika. De bör i någon mån ha samma rätt till statens egendom. Jag vill bara lägga det som grund.

Jämförelsen mellan varg och ripor haltar våldsamt. Där väljer Sverigedemokraterna och övriga oppositionen att byta fot. Vi följer vad juristerna säger när det gäller riporna. När det gäller vargen är det både forskare och jurister som stöder vårt ställningstagande. Vad finns det för kommentar till det från Josef Fransson?

Anf. 24 JOSEF FRANSSON (SD) replik:

Fru talman! Först och främst tror jag inte att jag uttryckte mig så på den första frågan om att vi öppnade fjälljakten för alla. Det var just att vi öppnade den för hela Europas jägarkår. Det skedde 2007, precis som vi har talat om tidigare här i kammaren i dag.

Frågan om vad era jurister säger har behandlats ganska väl av tidigare debattörer. Precis som tidigare talare har sagt har vi till exempel sett hur

Finland inte har implementerat regelverken men klarat sig alldeles utmärkt. Jag har inget mer att tillägga till vad tidigare talare sagt i frågan.

Anf. 25 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik:

Fru talman! Till skillnad från Sverigedemokraterna är vi väldigt konsekventa i vår uppfattning i så måtto att vi lutar oss mot våra jurister när det gäller både riporna och vargen. Det är det Sverigedemokraterna uppenbarligen inte gör. De gör precis samma fel som de övriga oppositionspartierna. Man väljer godtyckligt att luta sig på jurister den ena gången men inte den andra gången. Det blir väldigt märkligt.

Anf. 26 JOSEF FRANSSON (SD) replik:

Fru talman! Jag ser det givetvis ur ett EU-kritiskt perspektiv där Sverigedemokraterna som du vet inte är så glada i EU. Jag gläds åt att vi i det här fallet kan ge tillbaka lite makt till svenska jägare.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 7 §.)

5 § Ändring i fartygssäkerhetslagen

Föredrogs
trafikutskottets betänkande 2010/11:TU11
Ändring i fartygssäkerhetslagen.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 7 §.)

6 § Ändrade bestämmelser om punktskatteförfarandet vid proviantering

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2010/11:SkU24
Ändrade bestämmelser om punktskatteförfarandet vid proviantering
(prop. 2010/11:48).

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 7 §.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 10.16 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

Prot. 2010/11:56
9 februari

7 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

MJU8 Jakt och viltvård

Punkt 4 (Fjälljakt)

1. utskottet

2. res. 1 (M, FP, C, KD)

Votering:

156 för utskottet

157 för res. 1

36 frånvarande

Kammaren biföll res. 1.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 100 S, 22 MP, 19 SD, 15 V

För res. 1: 100 M, 20 FP, 20 C, 17 KD

Frånvarande: 12 S, 7 M, 3 MP, 4 FP, 3 C, 1 SD, 4 V, 2 KD

Wiwi-Anne Johansson (V) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

Punkt 6 (Plågsamma jaktformer)

1. utskottet

2. res. 3 (MP, V)

Votering:

270 för utskottet

42 för res. 3

1 avstod

36 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 99 M, 20 FP, 20 C, 18 SD, 17 KD

För res. 3: 4 S, 22 MP, 16 V

Avstod: 1 M

Frånvarande: 12 S, 7 M, 3 MP, 4 FP, 3 C, 2 SD, 3 V, 2 KD

Punkt 7 (Skadskjutning)

1. utskottet

2. res. 4 (MP, V)

Votering:

276 för utskottet

39 för res. 4

34 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 100 S, 100 M, 20 FP, 20 C, 19 SD, 17 KD

För res. 4: 1 S, 22 MP, 16 V

Frånvarande: 11 S, 7 M, 3 MP, 4 FP, 3 C, 1 SD, 3 V, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

TU11 Ändring i fartygssäkerhetslagen

Kammaren biföll utskottets förslag.

8 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
EU-dokument
KOM(2011)32 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om användning av PNR-uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet

9 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 9 februari

2010/11:191 Bankernas risker och statens ansvar

av *Ulla Andersson* (V)
till statsrådet Peter Norman (M)

2010/11:192 Barn som berörs av vräkning

av *Monica Green* (S)
till statsrådet Stefan Attefall (KD)

2010/11:193 Sjukdom på grund av ekonomisk otrygghet

av *Monica Green* (S)
till statsrådet Ulf Kristersson (M)

2010/11:194 Ökad barnfattigdom och ojämlikhet

av *Monica Green* (S)
till finansminister Anders Borg (M)

2010/11:195 Gods på järnväg

av *Pia Nilsson* (S)
till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2010/11:196 Äldre döva

av *Eva Olofsson* (V)
till statsrådet Maria Larsson (KD)

2010/11:197 Bankernas risker och statens ansvar

av *Ulla Andersson* (V)
till statsrådet Peter Norman (M)

2010/11:198 Mora tingsrätt

av *Carin Runeson* (S)
till justitieminister Beatrice Ask (M)

2010/11:199 Förändrad sjukförsäkring

av *Marie Nordén* (S)
till statsrådet Ulf Kristersson (M)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 15 februari.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 9 februari

2010/11:284 Ramavtal om förebyggande av stick- och skärskador inom hälso- och sjukvården

av *Anders W Jonsson* (C)

till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström (M)

2010/11:285 Parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättningar

av *Jonas Sjöstedt* (V)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2010/11:286 Snedvridning av konkurrensen mellan värme som framställs inom industrin och i kraftvärmeverk

av *Peter Persson* (S)

till närings- och energiminister Maud Olofsson (C)

2010/11:287 Personalliggare

av *Peter Persson* (S)

till finansminister Anders Borg (M)

2010/11:288 Skattebefrielse för biodrivmedel

av *Jacob Johnson* (V)

till miljöminister Andreas Carlgren (C)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 15 februari.

11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 8 februari

2010/11:276 Redovisning av förnybar energi vid uppvärmning av småhus

av *Jacob Johnson* (V)

till närings- och energiminister Maud Olofsson (C)

den 9 februari

2010/11:267 Sårbarhet i mobil- och datatrafiken

av *Sven-Erik Bucht* (S)

till statsrådet Anna-Karin Hatt (C)

2010/11:268 Tillstånd till gruvdrift

av *Maria Stenberg* (S)

till närings- och energiminister Maud Olofsson (C)

2010/11:270 Posten

av *Kerstin Engle* (S)

till statsrådet Anna-Karin Hatt (C)

2010/11:271 Postens miljöpolitik

av *Ingemar Nilsson* (S)

till statsrådet Peter Norman (M)

2010/11:273 Vård för alla

av *Eva Olofsson* (V)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2010/11:274 Försäljningsförbud mot djurtestad kosmetika

av *Jens Holm* (V)

till miljöminister Andreas Carlgren (C)

2010/11:275 Tillgången till fast telefoni på landsbygd och i glesbygd

av *Krister Örnfräder* (S)

till statsrådet Anna-Karin Hatt (C)

2010/11:277 Innovationssamarbete med företag kopplade till israeliska bosättningar

av *Hans Linde* (V)

till närings- och energiminister Maud Olofsson (C)

2010/11:278 Piratkopiering

av *Krister Örnfräder* (S)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 15 februari.

12 § Kammaren åtskildes kl. 16.03.

Förhandlingarna leddes

av tredje vice talmannen från sammanträdet början till ajourneringen kl. 10.16 och

av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

Prot. 2010/11:56

9 februari

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation	1
3 § Hänvisning av ärende till utskott	1
4 § Jakt och viltvård	2
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2010/11: MJU8	2
Anf. 1 HELÉN PETTERSSON i Umeå (S)	2
Anf. 2 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M)	4
Anf. 3 HELÉN PETTERSSON i Umeå (S) replik	6
Anf. 4 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	6
Anf. 5 HELÉN PETTERSSON i Umeå (S) replik	7
Anf. 6 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	8
Anf. 7 ÅSA ROMSON (MP)	8
Anf. 8 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	10
Anf. 9 ÅSA ROMSON (MP) replik	11
Anf. 10 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	11
Anf. 11 ÅSA ROMSON (MP) replik	12
Anf. 12 JENS HOLM (V)	12
Anf. 13 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	14
Anf. 14 JENS HOLM (V) replik	14
Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	15
Anf. 16 JENS HOLM (V) replik	15
Anf. 17 IRENE OSKARSSON (KD)	15
Anf. 18 JENS HOLM (V) replik	17
Anf. 19 IRENE OSKARSSON (KD) replik	17
Anf. 20 JENS HOLM (V) replik	18
Anf. 21 IRENE OSKARSSON (KD) replik	18
Anf. 22 JOSEF FRANSSON (SD)	18
Anf. 23 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	19
Anf. 24 JOSEF FRANSSON (SD) replik	19
Anf. 25 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M) replik	19
Anf. 26 JOSEF FRANSSON (SD) replik	20
(Beslut fattades under 7 §.)	20
5 § Ändring i fartygssäkerhetslagen	20
Trafikutskottets betänkande 2010/11: TU11	20
(Beslut fattades under 7 §.)	20
6 § Ändrade bestämmelser om punktskatteförfarandet vid proviantering	20
Skatteutskottets betänkande 2010/11: SkU24	20
(Beslut fattades under 7 §.)	20
Ajournering	20
Återupptagna förhandlingar	20
7 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	21
MJU8 Jakt och viltvård	21
TU11 Ändring i fartygssäkerhetslagen	21

SkU24 Ändrade bestämmelser om punktskatteförfarandet vid proviantering	22
8 § Bordläggning.....	22
9 § Anmälan om interpellationer.....	22
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	23
11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	23
12 § Kammaren åtskildes kl. 16.03.....	24

Prot. 2010/11:56
9 februari
